

Tomislav KOS¹, Lucija ŠERIĆ JELASKA²

¹Sveučilište u Zadru, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Zadar (tkos@unizd.hr)

²Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Biološki odsjek, Zagreb (slucija@biol.pmf.hr)

21. EUROPSKI SUSRET KARABIDOLOGA 21ST EUROPEAN CARABIDOLOGISTS MEETING

Trčci (porodica Carabidae) nalaze se među najbolje istraženim člankonošcima svih kopnenih ekosustava te među najznačajnijim skupinama za proučavanje makrofaune tla u ekološkom i gospodarskom značaju. S obzirom na način ishrane, karnivorne i granivorne vrste važne su u biološkom suzbijanju biljnih nametnika i korova. Tradicionalan dio europske karabidološke priče čine i hrvatski entomolozi i njihova istraživanja.

Dvije godine nakon uspješna 20. susreta karabidologa u Varšavi, u Poljskoj, te 55 godina nakon prvog susreta karabidologa u Biološkoj stanici u Wijsteru u Nizozemskoj, 21. susret održan je u Mađarskoj, u Budimpešti, na Veterinarskom sveučilištu, od 3. do 5. lipnja 2024. godine.

Karabidološki skup u Mađarskoj organizirali su Zoltán Elek, Jana Růžičková i Gábor Lövei uz pomoć svojih kolega s Veterinarskog sveučilišta, University of Veterinary Medicine Budapest (UVMB). Na skupu se okupilo oko 45 karabidologa iz 17 država Europe te iz Kanade, Alžira i Pakistana.

Izlaganja su obuhvaćala područja ekologije, morfologije i zaštite prirode. Na skupu je izloženo 40 radova, od toga 19 postera. Plenarna predavanja održali su kolege karabidolozi Wouter Dekoninck iz Royal Belgian Institute for Natural Sciences, Brussels, Belgija i Norbertas Noreika iz Institute of Agricultural and Environmental Sciences, Estonian University of Life Sciences, Tartu, Estonija, s izlaganjima „The importance of natural history collections in advancing taxonomic, faunistic, conservation, evolutionary and genomic research: case studies featuring carabids from the RBINS collection“ te „Carabid beetles in ecosystem restoration“.

Predavanja na 21. europskom karabidološkom kongresu bila su strukturirana unutar šest tematskih sekcija tijekom kojih je dobiven pregled svih aktualnih istraživanja trčaka u Europi. Vrlo su zanimljiva bila izlaganja o istraživanjima trčaka na specifičnim staništima povezanim s poljoprivrednom proizvodnjom ili agronomskim ekološkim sustavima (Ali, K. A. & Willenborg C.J., 2024., Willenborg C.J. & De Heij S.E. 2024., Noreika, N., 2024., Sacco--Martret de Preville A., i sur., 2024., Saska P. i sur., 2024. i dr.).

Na kongresu su aktivno sudjelovali istraživači s Biološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, iz istraživačke grupe dr. sc. Lucije Šerić Jelaska, članice znanstvenog odbora 21. ECM-a, i izv.

prof. dr. sc. Tomislava Kosa sa Sveučilišta u Zadru, Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu. Hrvatski su istraživači posterom (Šerić Jelaska, i sur., (2024.) predstavili rezultate istraživanja na projektu MEDITERATRI (HRZZ UIP-05-2017-1046), pod naslovom „Prey detected in carabids (Carabidae) in Mediterranean agriculture and their potential in biocontrol“. Prikazani rezultati dobiveni su istraživanjem ishrane trčaka i potencijala u kontroli biljnih nametnika i invazivnih vrsta kukaca u mediteranskim agroekosustavima. Istraživanja su provedena u Zadarskoj županiji.

Pri završetku kongresa uručeno je priznanje za najbolji poster i najbolje izlaganje mladih istraživača. Sudionici su pozvani da prikazane rezultate objave u posebnu broju časopisa *Community Ecology*.

Terenski dio kongresa zbio se otprilike 40 km od Budimpešte u hrastovo-grabovim šumama planine Pilis, na sjevernoj padini Hosszú-hegy (u prijevodu Duga planina). Na terenskom izletu posjetili smo dva pokusna terena na kojima istraživanja provode HUN-REN Centar za ekološka istraživanja i Pilisi Parkerdő Forestry Ltd.

Više o 21. ECM-u može se pronaći na <https://sites.google.com/view/21ecm/home>

Ponovno okupljanje karabidologa i posjećenost karabidoloških kongresa ovisit će o aktualnim istraživanjima trčaka i globalno važnih tema, kao što je i održiv odnos prema okolišu. Sljedeći susret bit će organiziran u Belgiji 2026. godine, u organizaciji belgijskih karabidologa.

LITERATURA

Ali K.A., Willenborg C.J. (2024.) Carabids employ a comparative mechanism for guiding their seed selection decisions.

Noreika N. (2024.) Pesticide-induced food and macronutrient limitation in beneficial Carabid beetles in agroecosystems.

Sacco-Martret de Preville A., Carbonne B., Neidel V., Daouti E., Vašková H., Plantegenest M., Canard E., Bohan D.A., Traugott M., Jonsson M., Skuhrovec J., Saska P. (2024.) Contribution of non-dominant carabid species to the predation of animal prey in agroecosystems across gradients of management intensity and landscape heterogeneity.

Saska P., Van der Werf W., Bohan D.A. (2024.) Field management effects on carabid beetles: A meta-analysis.

Šerić Jelaska L., Šašić P., Kos T. (2024.): Prey detected in carabids (Carabidae) in mediterranean agriculture and their potential in biocontrol.

Willenborg C.J., De Heij S.E. (2024.) Exploring the relationship between carabid assemblage, seed predation, and vegetation structure in a remnant native prairie patch.